

Blaðið eigur eina at
vissa sær á posthú-
sinum.

SOSIALURIN

NR. 60

LEYGARDAGIN
22. AUGUST 1964

FRÆLSI

JAVNADUR

BRØDRALAG

37. ÁRG.

Vit eiga ikki betri skipan til
fremjan av okkara áhugamálum
á danatingi enn

Fólkatingssessirnar

II.

Grønlandsmálið hevur ígjøgnum
langa tíð undan sum aftaná verð-
aldarkriggi verið av allarstórsta
týðningi.

Men stórir misskiljingur hevur
rátt í hesum máli — lat okkum
siga frá øllum síðum. Og í fámum
sóttýningarmálum málið hevur tí
verið so stórir tørvur á at skapa
»forstáðis«.

Tað er eingin loyna, at tann lutur
í grønlandsmálviðgerðini, sum okk-
ara maður kom at hava sum fólk-
tingsmaður á danatingi, sum limur
í teirri fólkatingsmannanevnd, ið
hevdur við grønlandsmálið at gera,
og sum limur av teirri nevnd, ið
fór til Grønlands til á staðnum við
samráðingum við grønlandingar at
kanna umstøðurnar hjá grønland-
ingum, harundir viðurskiftini foyr-
ingadana og grønlandinga millum,
var ikki hin minst. Og tá ið vit
lita aftur um bak og hugsa um ta
stóru broyting í grønlandsmálinum,
ið er hend okkum foyringum til
bata, sleppa vit ikki uttanum tað

drúga og týðningarmikla arbeiði,
okkara maður hevði atstøður at av-
rika sum fólkatingsmaður annað-
hvørt tað var á talarapallinum í
fólkatinginum, ella við samtalum
við menn og ríkisráðharrar og
høgstu donsku embætismenninar í
umstígingini.

Tað glasiliga úrslit foyringum
til frama, ið vunnið varð í nýskip-
anini, ið Hedtoft sáli framdi í Grøn-
landi, eins og tað fyrri foyringar
enn frægari úrslit, ið vunnið var í
seinastu samráðingum millum grøn-
landingar og foyringar við
staðli frá donsku stjórnini, ið
setti ongan minni enn hægsta em-
bætisman sín at vera foyringum
til handa við góðum »ráðum og
dóðum« undir samráðingum,
undirstríkt til fullnar tann stóra
týðning, fólkatingssessirnar hava
fyrri foyringar.

JOANNES FONSDAL

kom aftur úr Esbjerg hósdagin, har
hann hevur landsað 308 tons — teir
fara komandi viku nýggjan saltfiska
túr til Grønlands.

35 nýggj skip til Grønlands

Grønlandsk handilin søkir nú um pening til byggjan av enn stórru skip
um út yvir tey í upprunaliga byggjætlanini.

Upprunaliga byggjætlanin av
nýggjum fiskiskipum var 15 skip

Talað verður um

GEORGIOS GRIVAS,
TERROR-HERSTJÓRN

Georgios Grivas er aftur á Kyp-
ros. So legið tað ljóðar verður nú
hildið, at hesin gamli, harðendi
høgra-offiserurin møguleiga verður
tann, ið kann skapa frið aftur á
Kypros. Tað eru teir, sum gita, at
Grivas, sum undir krignum ikki
vildi berjast móti týskarum, men
sum á Kypros var leiðari av hinum
ofta óneyðuga blóðuga partisan-
bardaganum móti bretum, kann fáa
skil á teir grísku stríðsmenninar.

Grivas er 66 ára gamalur, foddur
nærhendis Famagusta, uppavdur
sum grískur offiserur og stovnaði
aftaná heimsbardagan eitt ógvuliga
høgrasinnat felag í Grikkalandi. Tá
hann ikki vildi taka lut í mótoðu-
rslum móti týskum undir krig-
num, var tað tí, hann meinti henda
røsla var kommunistisk. Nú vildi
hann fremja eitt fascistisk lítið
stýri í Grikkalandi.

Í 1951 sendi Makarios boð eftir
honum at koma til Kypros at skipa
herdeildir til stríð móti bretum.
Bardagarinn byrjaðu av álvara í
1955 við ymiskum sprengingum,
men skjótt fór hann undir terror-
dráp bæði móti bretum og týrkum.

Tá semja fekt í lag um at steða
bardagan á Kypros í 1961, settu
bretar sum treyt, at Grivas varð
fluttur av oynni. Síðan hevur hann
búið í Grikkalandi. Haðani hevur
hann við miklum ágrýtni virkað
fyrir, at Kypros verður innlimað í
Grikkaland.

DÝRIR HERMENN

Í danska blaðnum »Information«
verður skrivað, at U. Thant er av
teirri áskoon, at ST hermenninir
úr Danmark, Noreg og Svørík
kosta ov mikið. Hesi londini krevja
meira fyrri hvønn hermennin enn
onnur ST-limalond.

Ti heldur blaðið, at ST fer at taka
herfolk úr øðrum londum, næstu
ferð felagsskapurin skal nýta her-
folk.

Hvat sigur fólkatingsvallógin

FYRI FØROYAR VIÐVIKJANDI
UM, SUM IKKI ERU HEIMA, M

§ 39.

Stemmeafgiving ved indsendelse
af stemmesedler.

Stk. 1. Vælgere, som på grund af
ophold uden for den kommune,
hvor de er opført på valglisten,
eller som på grund af tjeneste på
et fyr vil være forhindret i at ind-
finde sig på valgstedet indenfor de
for afstemningen fastsatte tidsfris-
ter, kan ved folketingsvalg indsende
deres stemmeseddel efter de i §§
40-49 indeholdte regler.

Stk. 3. Berettigede til at afgive
stemme ved indsendelse af stemme-
seddel er endvidere vælgere, der på

ATKVOÐGREIÐSLU HJÁ TEIM
EN BURTURSTODD?

grund af sygdom er forhindret i at
indfinde sig på valgstedet, hvad en-
ten de er indlagt på færøsk hospi-
tal, sanatorium eller lignende eller
de er under lægebehandling i hjem-
met.

§ 40.

Stk. 1. Søfolk og personer ansat
ved fyrvesen kan stemme på ved-
kommende skib eller fyr, jfr. § 42,
når de opfylder den i § 39 stk. 1
omhandlede betingelse for sådan
stemmeafgiving.

Stk. 2. Andre vælgere, som er om-
fattet af bestemmelserne i § 39 stk.
1, og som opholder sig i udlandet,
kan stemme på et dansk konsulat
eller gesantskab i udlandet, jfr. §
42, eller hos en af indenrigsminis-
terens bemyndigede.

Stk. 3. Øvrige vælgere, som er om-
fattet af bestemmelserne i § 39 stk.
1, kan stemme på et folkeeregister på
Færøerne eller i det øvrige Dan-
mark, jfr. § 42. Stemmeafgivingen
kan ske også i den kommune hvor
vælgere er opført på valglisten.

Stk. 4. For de vælgere, der i hen-
hold til stk. 1 eller stk. 3 afgiver
stemme på Færøerne, finder af-
stemningen sted de 3 sidste søgne-
dage før valgets afholdelse. Søfolk
eller fiskere, som på afstemnings-

dagen vil opholde sig udenfor den
pågældende kommune, kan dog af-
give stemme på folkeeregistret, hos
landfogeden (politimesteren) eller
hos vedkommende sysselmænd eller
monstringsbestyrer indtil 8 dage før
valgets afholdelse. For de vælgere
vedkommende, der afgiver stemme
uden for Færøerne, må stemme-
sedlen tidligst være afgivet 3 mæ-
neder før valgets afholdelse.

Stk. 6. De i § 39, stk. 3 omhand-
lede syge afgiver stemme på ved-
kommende hospital, sanatorium ef-
lign. eller over for vedkommende
læge, statstjenestemand eller af
sysselmænd dertil udpeget tro-
værdig person. Stemmeafgivingen
kan tidligst finde sted en uge før
valgets afholdelse.

Hvussu er tað, tá ið veljari av
misgiving ikki er komin á vallist-
an? Kann hann við serligari fyri-
skipan so koma á vallistan?

Um hetta verður sagt í § 10:

»... Viser det sig i løbet af det
år, for hvilken valglisten gælder, at
en eller flere personer på grund af
fejl ved listernes udarbejdelse ikke
er optaget på disse, kan kommunal-
bestyrelsen i et møde, der skal af-
holdes senest 3 dage før afstemnings-
dagen, foranledige sådanne fejl berig-
tiget. I årets løb kan iøvrigt — bort-
set fra ændringer i henhold til § 11
— ingen forandring foretages uden
ved dom i henhold til § 15.

TIL FLAKAVIRKIÐ

Í Føroyingahavnini vóru um miðjan
august komin 1175 tons — sumu
tíð í fjór var nogdin 1675 tons.

Kavin komin

Vetrarveður er um alt Ísland.
Kavarok hevur verið á Vestfjörð-
inum og Norðurlandinum og kavin
liggur á Siglufirði og í fjøllum á
Vestur-Eysturfirðinum.

Á Hellu — suðurlandinum —
frýst í stig í gjár — tað var í hesi
bygd at jordskjalfti var í vikuni.

Í støðum er ringt at koyra fyrri
kava.

Fleiri stilla upp

Umframt Javnaðarflokkinn, Sam-
bæðarflokkinn og Fólkaflokkinn
verður væntuliga eisini listi aftrat
við K.J. Mohr sum kandidati.

Í gjár segði, at Kjartan Mohr —
sum hevði litið til seinasta fólk-
tingsval — eisini biðjað seg fram
hesaferð sum fólkatingsvalevni.

Annars hevur verið hildið fyrri
vist, at bert Fólkaflokkurin — av
teim sonendur sjálfstýrisbólkunum —
fóru at hava lista til fólkatings-
valið.

Avgerð tikin um samráðingar

Løgtingið og staturin bera hvør sína helvt við gerð av flogvøllinum
í Vágnum

Landstýrið skal nú fara at sam-
ráðast við statin um at fara undir
at útbýggja flogvøllin í Vágnum.
Eftir útsvarpinum at doma skal lands-
stýrið hava samtykt, at biðja statin
bera helvtina av útreiðslunum.

Vøllurin skal so útbýggjast mun-
andi, sjálvur vøllurin leingast og
betri tekniskt amboð fáast til vegu.
Tað er annars long tíð síðan menn

ventaðu at avgerðin fór at verða
tikin av landstýrinum — og nú-
staðni komu so boðini um, at sam-
ráðingar atlast at verða upptiknar
við ríkisstýrið um málið.

MAGNUS HEINASON

er á heimveg úr Grønlandi við 580
tonsum.

HAVNABYGGINGIN

Staturin góðkennir havnætlanina í Havn — byggikostnaðurin 20
miljónir krónur

Eftir tilmæli frá VBV hava don,
sku mynduleikarnir góðtikið byggi-
ætlanina viðvíkjandi Tórshavnar
havn.

Á býráðsfundi týskvöldið varð
fráboðað, at ætlanin er at fara undir
útbýggjingina komandi ár.

Byggikostnaðurin verður mettur
at liggja um 20 miljónir krónur.

Sjálvstýrismenn hava tveitt
gekkaskortin, og í sambandi við
seinastu figgjarlóg vildu teir saman
við fólkaflokkinum ikki ganga við

— Fjúrlandi — nú um dagarnar
givið so týðiligt prógv fyrri, hvussu
reddir teir eru fyrri sær sjálvum,
og hvussu hetta forðar teimum at
skriva um føroyskan sjálfstýris-
politikk, uttan í hvarjum orði at
fráleggja tjóðveldisflokkinum
ábyrgdina fyrri hetta og hetta —
álta at teir hava ikki tann polit-
iska búnað sum skal til eitt
sterkt politiskt samarbeiði við
áðrar flokkar...«

Yvirtøkan av skúlanum

eru skúlanevndirnar, sóknarstýrini
og skúlastjórnir, har tað sita 4 foy-
ringar og 1 dani.

Men yvirtøkan verður at kosta
pening, í lotuni 5 milj. kr. árliga
bara fyrri fólkaskúlan. Kennar-
skúli skal nú byggjast fyrri 12
milj. kr. Aftrat hesum kemur
raksturin av kennaraskúlanum.
Yvirtøkan vildi sostatt komið á
kosta tætt við 20 milj. kr.
Mangur stúrsaði við, tá ið tað
frættist, at figgjarlógin vaks við 5,5
milj. krónum eftir uppskotinum
frá landsstýrinum, og ta vóru vit
kortini á hesum sinni sloppin undan

GULLBERG
hevur landsað í Esbjerg — 367 tons.

19. AUGUST
vóru veiddar 48.000 tunnur av salt-
sild, um somu tíð í fjór var nogdin
39.600 tunnur.

DANSKI POLITISTJÓRN

Heide Jørgensen er í Føroyum í
hesum døgunum.

Johnson, forseti undirskrivar fátækralóg

7 MILLIARÐIR KRÓNUR TIL 35 MILJÓNIR, IÐ TREINGJA TIL
HJALP Í USA

Lyndon Johnson hevur undir-
skrivað lóg, sum skal gera undgø-
m for fyrri at fullføra læru sína.
Fátækir bondur skulu fáa stuðul.

at rokja garðar sínar, og smáar fyri-
tøkur fáa betri møguleikar at kapp-
ast við tær stóru.
Hetta er høvuðsinnihaldið í hesu
sokallaðu fátækralóg, forseti USA
undirskrivaði í vikuni.

Í USA eru 185 miljónir íbúgv,
og av hesum er ætlingin í 35 milj.
skulu fáa stuðul eftir hesi lóg.

20 miljónum krónum, sum tað er
mið og mál hjá sjálfstýrislandsstýr-
inum at áleggja skattaborgarunum
við meira skatti, meira tolli og
meira umsetingargjaldi.

Sleppur hetta stýrið at halda
áfram, kemur henda okurbýrða
óreingiliga einaferð; men vit
kunnu forða sjálfstýrislandsstýr-
inum at eyðrøna meira enn neyð-
ugt burtur av teimum óta hart-
vunnu og ov lágu inntekum
fólksins við at fylkjast um javna-
ðarflokkin hin 22. september.